

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מו.

עין משפט גר מצוה

לכ א ב מיי פ"ב מהל' ערכין הל' ב סמנ עשין קפ"ז:
 לג ג מיי פ"ב מהל' אקורבי צ"ח ה' ה כל סמנ לאחין קבו טו"ש"ע אה"ע סי' כב סע"ג ג:
 לד ד מיי פ"ב מהל' סנהדרין הל' א סמנ עשין קמ טו"ש"ע ח"מ סי' ז סע"ג א:
 לה ה מיי פ"ב מהל' נערה במולה הל' יא טו"ש"ע סי' קנ"ו:
 לו ו ז מיי שם הל' ט: לו ח ט מיי שם הל' יב:
 לה ב מיי פ"ב מהל' אקורבי צ"ח ה' י טו סמנ לאחין קבו טו"ש"ע אה"ע סי' כ סע"ג א סנה"ה:
 לז ז מיי פ"ב מהל' נערה הל' י:

מוסף רש"י

למדנו יסרו מוסר. ויסרו דמולא שם רע מוסר. והוא אוחו דבן סורר ומורה, והוא יסרו דבן סורר ומורה למדת מן דכתיב גביה בן והוא בן למדת מן והיה אס בן הכות הרשע (סנהדרין ע"א). ונשמרת מכל דבר רע. וסמך ליה כי יהיה בן אש אשר לא יהיה טהור מקדש ליה, וקא מזהר ליה להשמר שלא יבא ליה כן (ע"ז ב). ה"א. אס אמת היה, דוממיה. עדים שהיו מעידים על זנותה ומנאלו זוממין מקדימין לבית הסקילה. כלומר ישימו בנקר לטם כי אין לטם גם והמלתה מן המיתה האמת (ע"ז ח"ה). היא דוממיה סלקא דעתך. אס אמת היה אין שקר, אלא או היא. אס אמת, או זוממיה. אס שקר (שם). לזה ולא ליבם. אס הולא שם רע על גיטוי אוחו, שאין היבם ידון כמולא שם רע ליענש במלה סקף (ע"ז ב"ב). ליענש מהא סקף שם רע. ליענש מהא סקף אס שקר וליסקל אס אמת היה, בא לבית דין. וקוק לבוא לביד ואומר סי' (ע"ז י"א).

את"א שימה שימה. נראה דלאו ג"ש גמורה היא מדבעי בסמוך שכן בקרקע או בפחות משה פרוטה מהו אף ע"ג דאין רצית בקרקע אלא דווקא דומיא דכסף ואוכל ולא בפחות משה פרוטה מדאמר בריש א"הו נשך (ב"מ דף ס"א. וס"ס) למה לי דכתב רחמנא לאו בגזל לאו ברצית לאו באונסה ואס יש רצית בפחות משה פרוטה הא אינטרין לאו ברצית לפחות משה פרוטה והנך נמי לא ילפינן מיינה דמה לרצית שכן ישנה בפחות משה פרוטה והא דלאמר בערכין (דף ל"א. וס"ס) גבי בתי ערי חומה רצית הוא אלא שהמורה המיתרו התם חשיב רצית לפי שעומד בצית בשכר המתנת מעותיו אבל אס אדם ליה שדה שאס שטפה נהר יפרע לו שדה וחזי או עשר פנינים טעונות פגין או צוקר צ"ח דלכילי עלמא כקרקע דמילא לשבועה ולכל דבר שמה כי האי גוונא לא הוי רצית בקרקע: **ב**ש"מ אלא ר"א בן יעקב היינו דכתיב ופרשו השמלה.

תימה דע"כ בשים עדים שזינתה איירי דמשום שלא ימלאו על השמלה דס דמוליס אין להורגה א"כ מה תועלת יש בפרישת השמלה דפשיטא דלא מיתכחשי עדים בשביל כך דיש לתלות שהנאוף הטה וי"ל דסבר דלא מיתכחשי אלא אס כן העיז פניו לשנות הידוע שמתכחש להראות השמלה בלא דמוליס לצית דין ומנאל שסקן שהיא מלאת דס:

דברים ששם א"ת. לא מלשון שמלה דריש דהא מפרש בצרייתא דמיינה שמלה כשמלה חדשה אלא לישנא דקרא נקט ושם לה עלילות דברים: ואימא

יהודה דתניא רבי יהודה אומר אינו חייב עד שישכור עדים מ"מ דר' יהודה אומר ר' אבהו אתיא שימה שימה כתיב הכא ושם לה עלילות דברים וכתיב התם לא תשימון עליו נשך מה להלן ממון אף כאן ממון אמר רב נחמן בר יצחק וכן תני רב יוסף צידוני בי רבי שמעון בן יוחאי אתיא שימה שימה בעי רבי ירמיה שכן בקרקע מהו בפחות משה פרוטה מהו שניהם בפרוטה מהו בעי רב אשי יהוציא שם רע על הנישואין הראשונים מהו על גישואי אחיו מהו פשוט מיהא חדא דתני ר' יונה את בתי נתתי לאיש הזה וזה לא ליבם מאי רבנן ומאי ר' אליעזר בן יעקב דתניא כיצד הוצאת שם רע בא לבית דין ואמר פלוני לא מצאתי לבתך בתולים אם יש עדים שזינתה תחתיו יש לה כתובה מנה אם יש עדים שזינתה תחתיו בסקילה זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה נמצא ששם רע אינו שם רע הוא לוקה ונותן מאה סלע בין בעל ובין לא בעל רבי אליעזר בן יעקב אומר לא נאמרו דברים הללו אלא כשבעל בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ובא אליה ואקרב אליה אלא לרבנן מאי ובא אליה ואקרב אליה ובא אליה בעלילות ואקרב אליה בדברים בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב לא מצאתי לבתך בתולים אלא לרבנן מאי לא מצאתי לבתך בתולים לא מצאתי לבתך כשרי בתולים בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ואלה בתולי בתי אלא לרבנן מאי ובא אליה ובתי בשלמא לר"א בן יעקב היינו דכתיב ופרשו השמלה אלא לרבנן מאי ופרשו השמלה אומר רבי אבהו פרשו מה ששם לה כדתניא ופרשו השמלה אלא זה ועדים של זה ובוררין את הדבר כשמלה חדשה רבי אליעזר בן יעקב אומר דברים ככתבן שמלה ממש שלח רבי יצחק בר רב גיורי משמיה דרבי יוחנן אע"ג כשלא מצינו בכל התורה כולה שחלק הכתוב בין ביאה כדרכה לביאה שלא כדרכה למכות ולעונשין אבל מוציא שם רע חלק לאינו חייב עד שיבעול שלא כדרכה ויוציא שם רע כדרכה כמאן אי כרבנן אף על גב דלא בעל אי כר' אליעזר בן יעקב אידי

רב פפא אמר מאי בעל לוקה דקתני התם ממון וקרי ליה לממון מלקות אין והא תנן האומר חצי ערכי עלי נותן חצי ערכו רבי יוסי בר' יהודה אומר לוקה ונותן ערך שלם לוקה אמאי אמר רב פפא לוקה בערך שלם מאי טעמא גזירה חצי ערכו אטו ערך חציו ויערך חציו הוי ליה אבר שהגשמה תלויה בו ה"ר ויענשו אותו זה ממון ויסרו זה מלקות בשלמא וענשו זה ממון דכתיב וענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה אלא ויסרו זה מלקות מנלן א"ר אבהו למדנו יסרו מוסרו ויסרו מכן ובן מכן והיה אם בן הכות הרשע אוהרה למוציא שם רע מנלן ר' אלעזר אמר מלא תלך רכיל רבי נתן אומר מונשמרת מכל דבר רע ורבי אלעזר מאי טעמא לא אמר מהאי ההוא מיבעי ליה לכדר' פנחס בן יאיר ונשמרת מכל דבר רע מכאן אמר ר' פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה ור' נתן מאי טעמא לא אמר מהאי ההוא אוהרה לב"ד שלא יהא רך לזה וקשה לזה אלא אמר לעדים בואו והעידונו והן מעידים אותו מאליהן הוא אינו לוקה ואינו נותן מאה סלעים היא וזוממיה מקדימין לבית הסקילה היא וזוממיה סלקא דעתך אלא או היא או זוממיה מקדימין לבית הסקילה טעמא דלא אמר להו הא אמר להו אע"ג דלא אגרינהו לאפוקי מדר'

רבי פפא אמר מאי בעל לוקה לא בעל אינו לוקה דקאמר בהך צרייתא ממון דמאה סלע קאמר: **ח**זי ערכו לפי שני דערך קצוב בפרשה לפי השנים: **ג**זירה חזי ערכו דמשמע חזי ערך שלם שקצוב לו לפי שנים: **א**טו חזיו עלי או ערך ראשי או לזי עלי נותן ערך שלם דהוה ליה מעריך אבר שהגשמה תלויה בו וגזי ערכין כתיב (ויקרא כ) בערך נפשות שהמעריך אבר שהגשמה תלויה בו נותן קצבה שנתנה בו תורה: **ו**יסרו מוסרו ויסרו מכן. כתיב הכא ויסרו אותו וכתיב גזי סורר ומורה ויסרו מה להלן בן עמו אף כן עמו והיינו ויסרו דהכא מוסרו דהתם וההוא ויסרו דהתם מנן שעמו דלגמריה לנן שעמו על ויסרו דהכא והדר יליף בן דליתנין הכא מכן והיה אס בן הכות מנה התם מלקות אף הכא מלקות: **ו**נשמרת מכל דבר רע. וכל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא לא טעשה: **ל**דרבנן פנחס. כמסקת עבודה זרה: **ש**אלה יסרהו ציוס ויבא לידי טומאה בלילה. דסמך ליה כי יהיה בן אש וגו': **ד**ך לזה. וכילי לשון רך לי תהיה: **ל**א אמר לעדים. המעידים על זנותה: **ש**כן בקרקע. לרבי יהודה מהו כיון דמרצית גמר כסף או אוכל צעין דהו מטלטלין דכתיב לענין רצית או דלמא לממון הוא דגמר ג"ש ואפי' מנקרעי: **ע**ל נשואין הראשונים. כנסה ולא הולא ש"ר וגרשה והסוירה ואחר כך מולא שם רע לא מנאלת בתולים לנישואין קנאלי: **ו**לא ליבם. אין יבם שהולא שם רע על גישואי אחיו בכלל פרשה זו לטעון טענת בתולים. איפשיטא ליה צעיא בצרייתא: **ו**יבסא מעיקרא יש לה כסובה מנה. קסבר כנסה כחוקת בתולה ומנאלת צעולה יש לה כסובה מנה: **כ**שרי בתולים. עדים שזינתו או יכחישו את אלו ויכשירו את בתן לצמולה גמורה: **כ**שרי בתולי כתיב. עדים המזימין את עדי: **ש**אל מלינו שחלק הכסות. משכב חשה כתיב (ויקרא יח) שני משכבותיה שוין לכל משפט עריות: **ב**מוציא שם רע חלק. שאס הביא עדים שנבעלה ארוסתו שלא כדרכה ומנאלו זוממין אינו נותן מאה סלע דלא מנאלת בתולים כתיב: **ב**קמסו בתולים: אינו חייב עד שיבעול שלא כדרכה ויוציא שם רע כדרכה. כלומר כשבעל גאמר דברים ובעילתו אפילו היא שלא כדרכה כי היכי דלא חלק בשאר עונשין אבל ביאה של זנות שהוא מולא לעו עליה כרץ שאמר על ביאה כדרכה ולקמן מפרש לה:

רב פפא אמר. לעולם מלקות ממש ומאי בעל לוקה לא בעל אינו לוקה דקאמר בהך צרייתא ממון דמאה סלע קאמר: **ח**זי ערכו לפי שני דערך קצוב בפרשה לפי השנים: **ג**זירה חזי ערכו דמשמע חזי ערך שלם שקצוב לו לפי שנים: **א**טו חזיו עלי או ערך ראשי או לזי עלי נותן ערך שלם דהוה ליה מעריך אבר שהגשמה תלויה בו וגזי ערכין כתיב (ויקרא כ) בערך נפשות שהמעריך אבר שהגשמה תלויה בו נותן קצבה שנתנה בו תורה: **ו**יסרו מוסרו ויסרו מכן. כתיב הכא ויסרו אותו וכתיב גזי סורר ומורה ויסרו מה להלן בן עמו אף כן עמו והיינו ויסרו דהכא מוסרו דהתם וההוא ויסרו דהתם מנן שעמו דלגמריה לנן שעמו על ויסרו דהכא והדר יליף בן דליתנין הכא מכן והיה אס בן הכות מנה התם מלקות אף הכא מלקות: **ו**נשמרת מכל דבר רע. וכל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא לא טעשה: **ל**דרבנן פנחס. כמסקת עבודה זרה: **ש**אלה יסרהו ציוס ויבא לידי טומאה בלילה. דסמך ליה כי יהיה בן אש וגו': **ד**ך לזה. וכילי לשון רך לי תהיה: **ל**א אמר לעדים. המעידים על זנותה: **ש**כן בקרקע. לרבי יהודה מהו כיון דמרצית גמר כסף או אוכל צעין דהו מטלטלין דכתיב לענין רצית או דלמא לממון הוא דגמר ג"ש ואפי' מנקרעי: **ע**ל נשואין הראשונים. כנסה ולא הולא ש"ר וגרשה והסוירה ואחר כך מולא שם רע לא מנאלת בתולים לנישואין קנאלי: **ו**לא ליבם. אין יבם שהולא שם רע על גישואי אחיו בכלל פרשה זו לטעון טענת בתולים. איפשיטא ליה צעיא בצרייתא: **ו**יבסא מעיקרא יש לה כסובה מנה. קסבר כנסה כחוקת בתולה ומנאלת צעולה יש לה כסובה מנה: **כ**שרי בתולים. עדים שזינתו או יכחישו את אלו ויכשירו את בתן לצמולה גמורה: **כ**שרי בתולי כתיב. עדים המזימין את עדי: **ש**אל מלינו שחלק הכסות. משכב חשה כתיב (ויקרא יח) שני משכבותיה שוין לכל משפט עריות: **ב**מוציא שם רע חלק. שאס הביא עדים שנבעלה ארוסתו שלא כדרכה ומנאלו זוממין אינו נותן מאה סלע דלא מנאלת בתולים כתיב: **ב**קמסו בתולים: אינו חייב עד שיבעול שלא כדרכה ויוציא שם רע כדרכה. כלומר כשבעל גאמר דברים ובעילתו אפילו היא שלא כדרכה כי היכי דלא חלק בשאר עונשין אבל ביאה של זנות שהוא מולא לעו עליה כרץ שאמר על ביאה כדרכה ולקמן מפרש לה:

(א) גזל והא תנא פירוש כניחוחא, (ב) ערכין כ. (ג) ערכין כ. (ד) ע"ז. (ה) סנהדרין ע"ז. (ו) ע"ז. (ז) ע"ש שקלים פ"ג ה"ג. (ח) נחמסי פ"א ע"ש. (ט) ונעל מהל' (י) לעיל כ"ב. (יא) לעיל מהל' (יב) וויקרא (יג) ודברים כ"א. (יד) ודברים כ"א. (טו) ודברים כ"א. (טז) ודברים כ"א. (יז) ודברים כ"א. (יח) ודברים כ"א.

תורה אור השלם

1. וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאֵה כֶּסֶף וְנָתַנוּ לְאָבִי הַנֶּעֱרָה כִּי יִדְוִיצֵא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יִכְבֵּל לְשַׁלְּחָהּ כָּל יָמֶיהָ: דברים כב ט
 2. וְלִקְחוּ זָקָי הָעִיר הַהוּא אֶת הָאִישׁ וְיִסְרוּ אוֹתוֹ: דברים כב יח
 3. כִּי יִהְיֶה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרָה אֵינְנוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְרוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם: דברים כא יח
 4. וְנָתַהּ אִם בֶּן הַבּוֹת דְּרִשְׁעוֹ וְחַפְזוֹ הַשֹּׁפֵט וְהַכְּדוּ לְפָנָיו כְּדִי רִשְׁעוֹ בְּמִסְפָּר: דברים כה ב
 5. לֹא תִלְתֵּךְ רִכְבִּי לְבַעֲבֹךְ לֹא תַעֲמֵד עַל דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְיָ: ויקרא יט טו
 6. כִּי תִצַּא מִחֲנֶה עַל אִבְרָךְ וְשָׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבָר רָע: דברים כג י
 7. וְשָׁם יִקָּלְטֶנּוּ עֲלֵיךְ דְּבָרִים וְהוֹצֵא עֲלֵיךְ שֵׁם רָע וְאָמַר אֵת הָאִשָּׁה הַזֹּאת לְקַחְתִּי וְאִקְרַב אֵלַי וְלֹא מִצְוָתִי לָהּ בְּתוּלִים: דברים כב יד
 8. אִם בֶּסֶף תִּלְוָה אֶת עַמִּי אֶת הָעֶבֶר עִמָּךְ לֹא תִהְיֶה לוֹ בְּנִשְׂאָה לֹא תִשְׁיָמוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ: שמות כב כד
 9. וְאָמַר אָבִי וְנָעַךְ אֶל הַזָּקָנִים אֶת בְּתִי נִתְחִי לְאִישׁ הַזֶּה וְהָאִשָּׁה וְיִשְׁנָאָהּ: דברים כב טו
 10. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וְבָא אֵלֶיהָ וְהִשְׁנָאָהּ: דברים כב יג
 11. וְנָתַהּ הוּא שֵׁם עֲלֵילַת דְּבָרִים לְאָמַר לֹא מִצְוָתִי לְבַתְךָ בְּתוּלִים וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בְּתִי וְתִשְׁוּוּ הַשְּׁמֵלָה לְפָנָי זָקָי הָעִיר: דברים כב יז

